

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎ 1 ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երևան

18 հուլիսի 2017թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի թիվ 1

դատական կազմը՝

Նախագահությամբ՝ Ա.Գյուլումյանի

Անդամակցությամբ՝ Վ. Հովհաննիսյանի

Ա. Թունյանի

Քննության առնելով Վարտգեգ Գասպարիի անհատական դիմումի ընդունելիության հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց.

1. Վարտգեգ Գասպարիի (ներկայացուցիչներ՝ փաստաբաններ Տիգրան Եգորյան և Դավիթ Գյուրջյան) 03.07.2017թ. դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան՝ խնդրելով.

• ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375-րդ հոդվածը և 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 3, 29, 61, 63, 69, 75, 78, 79, 80 և 81-րդ հոդվածներին հակասող և անվավեր այնքանով, որքանով չի սահմանում դատարանի պարտականությունը դատական ակտը կողմին այն հրապարակելու օրը տրամադրելու

պարտականությունը (դատական ակտի հասանելիությունը կողմին չի ապահովվում հրապարակման օրը),

- ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «Վերաքննիչ բողոք բերվում են՝ 1) առաջին ատյանի դատարանների՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտերը՝ հրապարակվելու օրվանից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում» դրույթը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 3, 29, 61, 63, 69, 75, 78, 79, 80 և 81-րդ հոդվածներին հակասող և անվավեր այնքանով, որքանով այն, ընթացակարգային խնդիրներով պայմանավորված, հնարավորություն է նախատեսում նվազեցնել դատական ակտի բողոքարկման մեկամսյա ժամկետը,

- կամ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375-րդ հոդվածը և 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված կարգավորումներին դատական պրակտիկայում տրված մեկնաբանությունը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 1-ին, 3, 29, 61, 63, 69, 75, 78, 79, 80 և 81-րդ հոդվածներին հակասող այնքանով, որքանով արդյունքում դատական ակտի բողոքարկման մեկամսյա ժամկետը հնարավոր է նվազեցնել ընթացակարգային կանոնակարգումներով և խնդիրներով պայմանավորված,

- ՀՀ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերը ճանաչել ՀՀ Սահմանադրության 42-րդ հոդվածի 3-րդ մասին հակասող և անվավեր:

2. Դիմողի փաստարկները հիմնականում հանգում են հետևյալին.

ա) դիմողը, ներկայացնելով ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375-րդ հոդվածի և 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի ենթադրյալ հակասահմանադրականության վերաբերյալ իր փաստարկները, վկայակոչելով ՀՀ սահմանադրական դատարանի ՄԴՈ-1052 որոշման մեջ արտահայտված իրավական դիրքորոշումները, գտնում է, որ օրենսդրի կողմից այս կամ այն դատական ակտը բողոքարկելու համար սահմանված ժամկետները կոչված են երաշխավորելու արդար դատաքննության, իրավական որոշակիության և դրանց բաղադրիչ հանդիսացող այլ իրավունքներ և սկզբունքներ, ուստի այդ նյութական ժամկետները պետք է ապահովվեն անձանց համար իրավակիրառական պրակտիկայում և չսահմանափակվեն բազմաթիվ սուբյեկտիվ հանգամանքներով, որոնք կանխատեսելի, որոշակի ու կայուն չեն:

Ըստ դիմողի՝ դատական ակտի բողոքարկման համար նախատեսված մեկամսյա ժամկետը որևէ այլ գործողության կատարման, առավել ևս՝ պետության կողմից իր պարտականության կատարման նպատակով նվազեցնելը, չի կարող կրել որևէ իրավաչափ նպատակ, նման կարգավորումը չի բխում իրավական որոշակիության սկզբունքից, անհրաժեշտ չէ Սահմանադրությամբ սահմանված նպատակին հասնելու համար:

Դիմողի կարծիքով՝ նշյալ դրույթներն այնքանով, որքանով չեն ապահովում դատավճռի հանձնումը կողմին, հատկապես՝ ամբաստանյալին, դրա հրապարակման օրը, ինչպես նաև դրանց տրված այնպիսի մեկնաբանությունը, ըստ որի՝ անձի կամքից անկախ բաց թողնված ժամկետն իրավունքի ուժով վերականգնված է համարվում դատարանի կողմից դատավճիռը կողմին հանձնելու պարտականության կատարման համար նախատեսված ժամկետի հաշվանցմամբ, հակասում են իրավական որոշակիության, խտրականության արգելման սկզբունքներին, ինչպես նաև Սահմանադրությամբ ամրագրված՝ ամբաստանյալի կողմից իր նկատմամբ կայացված դատավճիռը բողոքարկելու իրավունքի բովանդակությանը,

բ) ՀՀ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի ենթադրյալ հակասահմանադրականության վերաբերյալ դիմողը նշում է, որ ՀՀ Սահմանադրությունը, ի տարբերություն Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին եվրոպական կոնվենցիայի, չի նախատեսում կարծիքի արտահայտման ազատության սահմանափակման այնպիսի հիմք, ինչպիսին արդարադատության հեղինակությունն ու անաչառությունն է: Նշված համատեքստում, ըստ դիմողի՝ դատարանների, դատավորների, դատավարության մասնակիցների հեղինակության պաշտպանությունը պետք է տեղափոխել կա՛մ քաղաքացիաիրավական, կա՛մ վարչաիրավական դաշտ և դիտարկել մասնավոր անձի պատվի ու բարի համբավի պաշտպանության իրավունքի շրջանակներում:

3. Ուսումնասիրելով դիմումը և գործում առկա նյութերը՝ ՀՀ սահմանադրական դատարանի թիվ 1 դատական կազմը պարզեց, որ առկա չեն դիմումի հիման վրա գործի քննության ընդունումը մերժելու հիմքեր, քանի որ՝

- դիմումում առաջադրված հարցերը ենթակա են սահմանադրական դատարանին,
- դիմողն իրավասու է դիմել սահմանադրական դատարան,
- դիմումում առաջադրված հարցի վերաբերյալ առկա չէ սահմանադրական դատարանի որոշում,
- դիմումի առարկայի վերաբերյալ այլ դիմումի հիման վրա սահմանադրական դատարանում գործի դատաքննություն չի իրականացվում,
- դիմողը սպառել է դատական պաշտպանության բոլոր միջոցները:

4. Դիմողը, պատճառաբանելով իր ծանր ֆինանսական վիճակը, պետական տուրքի վճարումից ազատելու վերաբերյալ միջնորդություն է ներկայացրել:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 27 և 31-րդ հոդվածներով, «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքի 22-րդ հոդվածով, ՀՀ սահմանադրական դատարանի թիվ 1 դատական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց .

1. «Վարտգեզ Գասպարիի դիմումի հիման վրա՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 375-րդ հոդվածի և 379-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 343-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործն ընդունել քննության:

2. Բավարարել Վարտգեզ Գասպարիի՝ պետական տուրքի վճարումից իրեն ազատելու վերաբերյալ միջնորդությունը:

3. Սույն գործով դատավարությանը որպես պատասխանող կողմ ներգրավել ՀՀ Ազգային ժողովին:

Նախագահող՝

Անդամներ՝

18 հուլիսի 2017 թվականի

ՍԴԴԿՈ/1-15